

7 Μαΐου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

2. ΕΠΑΡΧΟΥ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ,

3. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 345/88, 10/89, 747/89).

Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Έλλειψη αιτιολογίας — Η δυνατότητα διάσωσης του κύρους πράξεως με πλημμελή αιτιολογία μέσω θεμελιώσής της σε άλλη, την ορθή, διάταξη.

5 *Ο Περί Καταχωρίσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμος του 1973 (Ν. 85/73) (Άρθρο 33(3)) — Καταχώριση γεννήσεως — Ακύρωση εγγραφής γεννήσεως — Δεν υφίσταται τέτοιο δικαίωμα — Ερμηνεία — Περιστάσεις παράβασης του νόμου στην κριθείσα περίπτωση.*

10 *Ο αιτητής προσέφυγε κατά της ανατροπής της τροποποίησης της ημερομηνίας γεννήσεώς του η οποία είχε συντελεσθεί μετά από αίτησή του.*

15 *Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:*

20 *Το συμπέρασμα το οποίο εξάγεται από την απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας στην Υπόθεση 2122/1956 είναι τούτο: όταν η νομοθεσία εξουσιοδοτεί τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης (περιλαμβανομένης και της ανάκλησης) και τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως προκύπτουν από το φάκελο, επιβάλλουν τη λήψη της βάσει των εξουσιοδοτικών διατάξεων, η απόφαση επικυρώνεται. Η πλημμελής αιτιολο-*

γία η οποία τη συνοδεύει δεν αναιρεί την εγκυρότητά της. Επισημαίνεται ότι (α) το νομικό έρεισμα το οποίο αντλείται για υποστήριξη της απόφασης πρέπει να πηγάζει από το νόμο, και (β) πρέπει να συναντιάζεται με την απόφαση σε βαθμό που άρτια άσκηση της εξουσίας θα οδηγούσε με νομοτέλεια στη λήψη απόφασης που προβάλλεται.

5

Η αρχή η οποία διατυπώνεται στην πιο πάνω απόφαση είναι συγγενική με την αρχή του διοικητικού δικαίου που παρέχει ευχέρεια για τη συμπλήρωση ατελούς αιτιολογίας με αναφορά στα γεγονότα του φακέλου. Τέτοια ευχέρεια υφίσταται μόνο όταν το υλικό στο φάκελο οδηγεί ανατίλεκτα στα συμπεράσματα που ενσωματώνει η απόφαση. Η απάντηση του αιτητή στην εισήγηση της Εισαγγελίας είναι ότι ο ίδιος ο νόμος και συγκεκριμένα οι διατάξεις του εδαφίου 1 του Άρθρου 33 αποκλείουν οποιαδήποτε τροποποίηση έξω από τα πλαίσια του Άρθρου 33, το οποίο περιορίζει το δικαίωμα της αρμόδιας Αρχής να τροποποιεί εγγραφή γέννησης μόνο σ' εκείνες τις περιπτώσεις που ο επηρεαζόμενος επιδιώκει την τροποποίηση.

10

15

Η εισήγηση του αιτητή ότι ο Έπαρχος Λευκωσίας δεν είχε δικαίωμα να ακυρώσει υφιστάμενη εγγραφή, είναι καταφανώς ορθή. Το δικαίωμα περιορίζεται στην τροποποίηση των στοιχείων του μητρώου. Μετά την τροποποίηση του 1984, η μόνη εγγραφή για τη γέννηση του αιτητή ήταν εκείνη που περιλήφθηκε στο μητρώο και τον έφερε γεννηθέντα την 14/4/1933. Είναι πρόδηλο, ότι ο Έπαρχος Λευκωσίας ενήργησε κάτω από καθεστώς πλάνης ως προς τις εξουσίες που του παρείχε ο νόμος. Στην πρόσφατη απόφαση *Β.Ι. ως Φυσικός Καθερμόνας Ανάγκου Τένου ν. Δ.Ε. ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2662, υποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις για την άσκηση της αρμοδιότητας που παρέχεται στην αρμόδια Αρχή βάσει του Ν. 85/73 είναι εκείνες που προσδιορίζονται στο εδάφιο 3 του Άρθρου 33.

20

25

30

Το μόνο άλλο ζήτημα αφορά στο κατά πόσο η απόφαση βρίσκει έρεισμα και μπορεί να τεμηρωθεί με βάση την εξουσία της Διοίκησης να ανακαλεί αποφάσεις της.

35

Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι στην προκειμένη περίπτωση εξουσία για ανάκληση δεν παρέχεται από τις πρόνοιες του Άρθρου 33. Δεν έχει συζητηθεί εξαντλητικά, κατά πόσο μπορεί η απόφαση για τον καθορισμό της ημερομηνίας γέννησης να ανακληθεί με πρωτοβουλία της αρμόδιας Αρχής ενόψει των διατάξεων του εδαφίου 1 του Άρθρου 33. Ό,τι προκύπτει είναι ότι η αρμόδια Αρχή ανέλαβε την άσκηση εξουσίας που δεν της παρείχε ο νόμος, δηλαδή εξουσία να ακυρώσει υπάρχουσα εγγραφή. Η πράξη της δεν απέβλεπε στη ανάκληση προηγούμενης απόφασης, ούτε η Αρχή λειτούργησε μέσα σ'

40

εκείνο το πλαίσιο.

5 Πότε μπορεί να ανασληφθεί διοικητική απόφαση με βάση τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, εξετάστηκε διεξοδικά στη *Moschovakis v. C.B.C.* (1988) 3(B) Α.Α.Δ. 750 και σε πολλές άλλες αποφάσεις *Charalambos Charalambides v. The Republic of Cyprus* (1964) C.L.R. 326, *Iro Paschali v. The Republic of Cyprus* (1966) 3 C.L.R. 593, *Nicolas Yiangou and Another v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 101.

10

Η προσφυγή επιτρέπεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

15

Christodoulides and Others v. Republic (1984) 3(B) C.L.R. 1297,

Pikis v. Republic (1967) 3 C.L.R. 562,

20

B.I. ως Φυσικός Κηδεμόνας Αηλιου Τέχνου της Ε.Σ. v. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2662,

Moschovakis and Others v. Cyprus Broadcasting Corporation (1988) 3(B) C.L.R. 750,

25

Charalambides v. Republic (1964) 3 C.L.R. 326,

Paschali v. Republic (1966) 3 C.L.R. 593,

30

Yiangou and Another v. Republic (1976) 3 C.L.R. 101.

Προσφυγές.

35

Προσφυγές εναντίον των αποφάσεων του Επάρχου Λευκωσίας με τις οποίες ακύρωσε προγενέστερη πράξη που έγινε το 1984, με την οποία είχε καθορισθεί ως σχετική ημερομηνία γεννήσεως του αιτητή η 14.4.1933.

40

Α. Κληρίδης, Γ. Τριανταφυλλίδης και Ν. Τορναρίτης, για τον Αιτητή.

Α. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, η αρμόδια Αρχή τροποποίησε το 1984 την εγγραφή της γέννησής του και καθόρισε ως σχετική ημερομηνία τη 14/4/1933. Ως αποτέλεσμα, έγιναν οι προβλεπόμενες από τον Περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμο του 1973* (Ν.85/73) τροποποιήσεις στο Αρχείο Γεννήσεων. Δύο χρόνια αργότερα, με πρωτοβουλία της Αρμόδιας Αρχής, διατάχθηκε η επαναδιερεύνηση της ημερομηνίας γέννησης του αιτητή. Μετά από γνωμάτευση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα και την παροχή ευκαιρίας στον αιτητή να υποβάλει παραστάσεις στο θέμα, η αρμόδια Αρχή κατέληξε το 1988 στην απόφαση να ακυρώσει την προγενέστερη πράξη του 1984 και να εξαφανίσει τα αποτελέσματά της. Η Προσφυγή 345/88 στρέφεται εναντίον της εγκυρότητας εκείνης της απόφασης. Οι άλλες δυο προσφυγές στρέφονται εναντίον μεταγενέστερων αποφάσεων της ίδιας Αρχής, του Επάρχου Λευκωσίας, με τις οποίες επαναβεβαιώθηκε η αρχική απόφαση για την ακύρωση και εξαφάνιση της απόφασης του 1984.

Δε θα ασχοληθώ με την εκτελεστότητα των δύο μεταγενέστερων πράξεων, δεδομένου ότι αν δε συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοση στα πλαίσια της επανεξέτασης νέας εκτελεστής διοικητικής πράξης, η απόφαση του 1988 παρέμεινε για αναθεώρηση ως το επίδικο θέμα της πρώτης προσφυγής, 345/88. Η επίμαχη απόφαση προσβάλλεται ως το αποτέλεσμα υπέρβασης και κατάχρησης της εξουσίας της αρμόδιας Αρχής που παρέχει ο νόμος. Η κύρια εισήγηση, εκ μέρους του αιτητή, είναι ότι ο νόμος δεν παρέχει ευχέρεια για ακύρωση της εγγραφής και του πιστοποιητικού γέννησης. Η εξουσία περιορίζεται στην τροποποίηση της σχετικής εγγραφής και του πιστοποιητικού. Η εξουσία για τροποποίηση πηγάζει αποκλειστικά και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρ. 33 του Ν. 85/73.

Δεύτερη εισήγηση είναι ότι η τροποποίηση υφιστάμενης εγγραφής γέννησης είναι επιτρεπτή μόνο μετά από αίτηση του προσώπου που η ημερομηνία γέννησής του αμφισβητείται.

Ο κ. Παπασάββας υπεστήριξε ότι παρά τη χρήση του όρου "ακύρωση", στην ουσία επρόκειτο για ανάκληση που αποτελεί βάσιμο λόγο για την εξαφάνιση προγενέστερης ανυπόστατης απόφασης. Και εφόσον παρείχετο έρεισμα για τη λήψη της επίδικης απόφασης

* (Ο Ν.46/79 ο οποίος κατήργησε και αντικατέστησε το Ν. 85/73 δεν έχει τεθεί μέχρι σήμερα σε εφαρμογή. Συνεπώς, συνεχίζει η ισχύς του Ν. 85/73).

από άλλο νομικό λόγο, κάλεσε το Δικαστήριο να την επικυρώσει. Τη θέση αυτή υποστήριξε με αναφορά στην απόφαση της Ολομέλειας στη *Christodoulides and Others v. Republic* (1984) 3(B) C.L.R. 1297, 1303). Η απόφαση *Christodoulides* βασίστηκε σε προ-

5 γενέστερες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου με αφετηρία την απόφαση του Δικαστή Τριανταφυλλίδη (όπως ήταν τότε) στην υπόθεση *Costas G. Piki v. Republic* (1967) 3 C.L.R. 562, 575). Στην απόφαση εκείνη υιοθετήθηκε η αρχή η οποία διατυπώνεται στην απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας 2122/1956

10 (Τόμος Γ', σσ. 1028, 1030), ότι η ανεδαφική αιτιολογία διοικητικής πράξης δε συνεπάγεται αναπόφευκτα την ακύρωσή της. Μπορεί να διασωθεί εφόσον ο νόμος παρέχει άλλο έρεισμα για τη στήριξή της.

Έχω εξετάσει με πολλή προσοχή την απόφαση του Συμβουλίου

15 Επικρατείας, την Υπόθεση 2122/1956. Το συμπέρασμα το οποίο εξάγεται είναι τούτο: Όταν η νομοθεσία εξουσιοδοτεί τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης (περιλαμβανομένης και της ανάκλησης) και τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως προκύπτουν από το φάκελο, επιβάλλουν τη λήψη της βάσει των εξουσιοδοτικών διατάξεων, η από-

20 φαση επικυρώνεται. Η πλημμελής αιτιολογία η οποία τη συνοδεύει δεν αναιρεί την εγκυρότητά της. Επισημαίνεται ότι (α) το νομικό έρεισμα το οποίο αντλείται για υποστήριξη της απόφασής πρέπει να πηγάζει από το νόμο και (β) πρέπει να συνταυτίζεται με την απόφαση σε βαθμό που άρτια άσκηση της εξουσίας θα οδηγούσε με

25 νομοτέλεια στη λήψη της απόφασης που προσβάλλεται.

Η αρχή η οποία διατυπώνεται στην πιο πάνω απόφασή είναι συγγενική με την αρχή του διοικητικού δικαίου που παρέχει ευχέρεια για τη συμπλήρωση ατελούς αιτιολογίας με αναφορά στα γε-

30 γονότα του φακέλου. Τέτοια ευχέρεια υφίσταται μόνο όταν το υλικό στο φάκελο οδηγεί αναντίλεκτα στα συμπεράσματα που ενσωματώνει η απόφαση. Η απάντηση του αιτητή στην εισήγησή της Εισαγγελίας είναι ότι ο ίδιος ο νόμος, και συγκεκριμένα οι διατάξεις του εδαφίου 1 του άρθρου 33, αποκλείουν οποιαδήποτε

35 τροποποίηση έξω από τα πλαίσια του άρθρου 33, το οποίο περιορίζει το δικαίωμα της αρμόδιας Αρχής να τροποποιεί εγγραφή γέννησης μόνο σ' εκείνες τις περιπτώσεις που ο επηρεαζόμενος επιδιώκει την τροποποίηση.

40 Η εισήγηση του αιτητή, ότι ο Έπαρχος Λευκωσίας δεν είχε δικαίωμα να ακυρώσει υφιστάμενη εγγραφή, είναι καταφανώς ορθή. Το δικαίωμα περιορίζεται στην τροποποίηση των στοιχείων του μητρώου. Μετά την τροποποίηση του 1984 η μόνη εγγραφή για τη γέννηση του αιτητή ήταν εκείνη που περιλήφθηκε στο μητρώο και

τον έφερε γεννηθέντα την 14/4/1933. Είναι πρόδηλο ότι ο Έπαρχος Λευκωσίας ενήργησε κάτω από καθεστώς πλάνης ως προς τις εξουσίες που του παρείχε ο νόμος. Στην πρόσφατη απόφαση **B.I. ως Φυσικός Κηδεμόνας Ανήλικου Τέκνου της Ε.Σ. v. Δημοκρατίας** (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2662. υποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις για την άσκηση της αρμοδιότητας που παρέχεται στην αρμόδια Αρχή βάσει του Ν. 85/73 είναι εκείνες που προσδιορίζονται στο εδάφιο 3 του άρθρου 33. Το μόνο άλλο θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει είναι αν η απόφαση βρίσκει έρεισμα και μπορεί να τεκμηριωθεί με βάση την εξουσία της Διοίκησης να ανακαλεί αποφάσεις της.

Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι στην προκείμενη περίπτωση εξουσία για ανάκληση δεν παρέχεται από τις πρόνοιες του άρθρου 33. Δεν έχει συζητηθεί εξαντλητικά, και για το λόγο αυτό δε θα εκφέρω τελική άποψη κατά πόσο μπορεί η απόφαση για τον καθορισμό της ημερομηνίας γέννησης να ανακληθεί με πρωτοβουλία της αρμόδιας Αρχής ενόψει των διατάξεων του εδαφίου 1 του άρθρου 33. Ό,τι προκύπτει είναι ότι η αρμόδια Αρχή ανάλαβε την άσκηση εξουσίας που δεν της παρείχε ο νόμος, δηλαδή εξουσία να ακυρώσει υπάρχουσα εγγραφή. Η πράξη της δεν απέβλεπε στην ανάκληση προηγούμενης απόφασης ούτε η Αρχή λειτούργησε μέσα σ' εκείνο το πλαίσιο.

Πότε μπορεί να ανακληθεί διοικητική απόφαση με βάση τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, εξετάστηκε διεξοδικά στη **Moschovakis and Others v. C.B.C.** (1988) 3(B) C.L.R. 750 και σε πολλές άλλες αποφάσεις. [Βλέπε, μεταξύ άλλων, **Charalambos Charalambides v. Republic of Cyprus** (1964) C.L.R. 326, **Iro Paschali v. Republic of Cyprus** (1966) 3 C.L.R. 593, **Nicolas Yiangou and Another v. Republic** (1976) 3 C.L.R. 101.] Η Αρμόδια Αρχή άσκησε εξουσία για αντεπάγγελτη ακύρωση εγγραφής γέννησης που δεν είχε και, επομένως, υπερέβη τα όρια της εξουσίας της.

Για τους πιο πάνω λόγους καταλήγω ότι η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί και ακυρώνεται στο σύνολό της βάσει των διατάξεων του Άρθρου 146.4 (β) του Συντάγματος. Δεν υπάρχει διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτρέπεται χωρίς έξοδα.